

SHELL-AANDEELHOUDERS TEGEN BELONINGSFEEST

TEKST: ERROL KEYNER

De prestaties van Shell over 2008 bleven zelfs achter bij het sectormiddelste. Toch werd scheidend topman Van der Veer rijkelijk beloond.

Behalve wellicht een enkele verdwaalde Engelse taalpurist hadden aandeelhouders Shell weinig moeite met de enigszins hakkende presentatie van scheidend bestuursvoorzitter Jeroen van der Veer over de resultaten in 2008. De winst daalde met 17 procent naar 26,5 miljard dollar door afwaardering van olievoorraden, lagere productievolumes, lagere raffinagemarges en hogere exploitatiekosten.

Ondanks de winstdaling in 2008 werd het dividend met 11 procent (in dollars) verhoogd, terwijl voor 2009 de geplande netto-investeringen ruim 31 miljard dollar bedragen. De noodzakelijke strategische investeringen lijken dus nog niet te lijden onder het hoge dividend, hoewel Shell de totale schuldenlast niet te veel zal willen laten oplopen.

WACHTEN OP RENDEMENT

Echt vertrekken doet Van der Veer niet. Ondanks enkele tegenstemmen van onder andere de VEB werd hij in de vergadering bijna unaniem benoemd tot (niet onafhankelijke) commissaris en zal hij dus over zijn graf heen kunnen regeren. Beleggers hielden duidelijk rekening met zijn verdiensten.

Als bestuursvoorzitter stond Van der Veer inderdaad aan de basis van het vertrouwensherstel van aandeelhouders na het reserveschandaal, middels het grootschalig investeren van tientallen miljarden per jaar in het vinden van olie en gas. Rendementen hieruit zouden weliswaar pas over een aantal jaren geleidelijk kunnen worden gerealiseerd, maar de inhaalslag is essentieel voor de lange termijn. Deze mega-investeringen drukken op korte termijn de resultaten van Shell, zeker ten opzichte van de balans, waarvan 20 tot 25 procent niet rendeert.

Shell presteert al jaren slechter dan de belangrijkste concurrenten qua winstgevend-

heid, zowel als percentage van de omzet als het balanstotaal. Inzage in de ontwikkeling van de eva (economische winst), waarin ook de economische kosten van het eigen vermogen zijn meegenomen, wilde Shell uit concurrentieoverwegingen niet geven.

Overigens wil Shell een geïntegreerd bedrijf blijven en ziet geen heil in het verkopen van de chemietak, hoewel deze business in 2008 zelfs verliesgevend was.

BELONINGSFEEST GAAT DOOR

Klapstuk van de vergadering was natuurlijk het beloningssysteem. Niet alleen is het beloningsbeleid complex en ondoorzichtig, maar Shell houdt zich bovendien voor het tweede achtereenvolgende jaar niet aan de eigen criteria bij de toekenning van de langetermijnbonussen.

Gemeten naar totaal aandeelhoudersrendement eindigde Shell opnieuw als vierde van vijf geïntegreerde oliemaatschappijen

en daarmee mogen de bestuurders volgens de criteria geen langetermijnbonus ontvangen. De remuneratiecommissie maakte echter opnieuw gebruik van haar discretionaire beloningsbevoegdheid en kende alsnog een deel van de bonus toe, aangezien het verschil met de derde plaats gering was. De VEB betoogde dat zelfs een (niet behaalde) derde plaats slechts gemiddeld in de sector is en dus principieel geen bonus rechtvaardigt.

Vergeleken met 2006 was de nettowinst stabiel, terwijl de kortetermijnbeloning voor de bestuurders verdubbeld was. Het beloningsfeest stopte dus niet bij de langetermijnbonus. De remuneratiecommissie vond het belangrijk om het basissalaris van Van der Veer een jaar voor zijn pensionering met 8,1 procent op te krikken, waarmee zijn totaalbeloning in 2008 ruim 10,3 miljoen euro bedroeg. Verder kregen drie bestuurders een jaar 'retention bonus' om ze te stimuleren nog een tijdje in loondienst van Shell te blijven.

Anders dan vorig jaar vonden zelfs de grote aandeelhouders dit allemaal te gortig en stemde bijna 60 procent tegen. Hoewel technisch gezien slechts het beloningsverslag van Shell werd afgekeurd, zal de onderneming zich richten op 'damage control'.

VERZIEKT BELONINGSBELEID

Om Shells geloofwaardigheid te behouden zullen ingrijpende maatregelen niet moeten worden geschuwd. Naast een vereenvoudiging van het verzniekte beloningsbeleid zal Shell de discretionaire beloningsbevoegdheid jaarlijks bij aandeelhouders moeten neerleggen. De ware integriteitstest is of eventuele reeds uitbetaalde bonussen worden teruggevorderd of in mindering gebracht op toekomstige betalingen.

In ieder geval verdient Shell een competente remuneratiecommissie. De huidige leden hebben bewezen totaal ontkoppeld te zijn van de maatschappelijke realiteit. ■